

[Aksel Larsen.]

opgaver. Ja, det er naturligvis rigtigt. Ved et valg skal befolkningen tilkendegive sin mening om fremtidens opgaver i det omfang, den er i stand til at bedømme dem, i det omfang, den er i stand til at se skoven for valglofternes mange træer. Men den skal også tage stilling til det, der er sket hidtil, og når den højtærede statsminister taler om en alvorlig situation, og at det er nødvendigt at lade vælgerne tale, så havde det været mere korrekt, om han havde givet udtryk for en sådan opfattelse i marts måned i år, da flertallet her i tinget vedtog den nye militærordning. Det var en forøgelse af militærudgifterne. Det var en yderligere militarisering af landet på et tidspunkt, da man burde være gået den modsatte vej. Dengang foreslog jeg her i tinget, at der skulle indføres en paragraf i militærloven sigende, at denne lov træder ikke i kraft, før den er blevet bekræftet af det folketing, der fremgår af det førstkommande folketingsvalg. Vi vidste dengang, at vi skulle have folketingsvalg antagelig nu i efteråret, allersenest i maj måned til næste år. Mit forslag blev forkastet, det fik kun min stemme; der var ikke andre, der ønskede at udsætte militærlovens ikrafttræden.

Jeg ville tro, det havde været rigtigt dengang at tage et valg netop på militærspørgsmålet, og jeg vil mene, at vælgerne foruden at tænke på de fremtidige opgaver i allerhøjeste grad kan tænke på, hvad regeringen og det store flertal her i tinget har tilladt sig bag vælgernes ryg i den tid, der er gået. Hvis vælgerne tænker på det, er jeg også sikker på, at det bliver lettere at tale for og nå et resultat i arbejdet for at få afrustet Danmark og få afskaffet militarismen og derved skaffet størst mulig sikkerhed for vort land og dets befolkning.

Rosing: Den højtærede statsminister sagde i sin åbningstale bl. a. om regeringens plan om Grønland, at

„arbejdet med udbygningen af det grønlandske samfund i kulturel, social og erhvervs-mæssig henseende vil i øvrigt blive fortsat.“

Den korte, men klare sætning indeholder det, Grønland har behov for, og som den høje regering har understreget nødven-

digheden af, da den i begyndelsen af indeværende år nedsatte det såkaldte Grønlandsudvalg af 1960.

Da næsten alle større sager vedrørende grønlandske problemer praktisk taget siden nedsættelsen af udvalget er adresseret til dette til nærmere drøftelse og udtalelse, og da udvalget først nu har indledt sine drøftelser, vil det måske på nuværende tidspunkt ikke være særlig bejligt at udtale sig nærmere om de sager, som er lagt ind under dette udvalgs kommissorium, og som til sin tid i betænkningens form vil blive forelagt for folketinget. Den besvarelse, man således på nuværende tidspunkt kan vente fra den højtærede Grønlandsministers side, vil sikkert blive en henvisning til og afventning af dette udvalgs udtalelse.

Trods denne sandsynlighed vil jeg ikke desto mindre benytte lejligheden til at gøre bemærkninger om det stadig større behov for hjælp, udviklingen i Grønland har i øjeblikket.

Det er ubestrideligt, at skiftende regeringer og folketing i løbet af de sidste 10 år både på det økonomiske og lovgivningsmæssige område har truffet meget betydelige afgørelser for den igangværende udvikling i Grønland. Dette har medført, at sundhedsmæssige og bolig-mæssige forhold er blevet betydeligt forbedret, og at de arbejder og anlæg, der er nødvendige i bymæssige bebyggelser, er foretaget eller fortsat. I spørgsmålet om pris- og lønudvikling er der også sket betydelige forbedringer, men dog ikke i en sådan grad og i et sådant omfang, at det svarer til leveomkostningernes stigning og befolkningens økonomiske forpligtelser. Der er skabt et privat initiativ både inden for flere håndværksgrene og inden for den private handel.

I det kulturelle arbejde og i skoleuddannelsen noteres ligeledes en fremgang, som viser, at grønlænderen også kan hævde sig, når det gælder boglig uddannelse, men så længe kun ca. 17 pct. af de konfirmerede får chance for at blive optaget på vore ungdomsskoler, så længe en lærlingelov stadig ventes, og så længe ungdomsuddannelsen i relation til indbyggertallet er nærmest 6 gange lavere — læg mærke til: 6 gange lavere — end her i Danmark og hos vore frænder eskimoerne i Alaska, er